

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

فرستنده: عثمان حیدری

۱۷ اگست ۲۰۲۰

شکست سنگین قطعنامه آمریکا؛ بیانیه های چین، ایران، امریکا، فرانسه، آلمان، انگلیس و روسیه

منابع خبری گزارش داده اند قطعنامه امریکا در شورای امنیت برای تمدید تحریم های تسلیحاتی علیه ایران رأی نیلورده است.

خبرنگار سی بی اس در ملل متحد گزارش داده قطعنامه امریکا با ۱۱ رأی ممتنع، ۲ رأی موافق و ۲ رأی مخالف به تصویب نرسیده است. امریکا و جمهوری دومینیک به این قطعنامه رأی مثبت دادند، چین و روسیه به آن رأی مخالف دادند و بقیه اعضاء رأی ممتنع دادند.

واکنش مایک پامپئو

مایک پامپئو، وزیر خارجه امریکا بعد از شکست این قطعنامه بیانیه ای به شرح زیر صادر کرد:

«شورای امنیت ملل متحد، مسئولیت حفظ صلح و امنیت بین المللی را به عهده دارد. این شورا، امروز در حفظ این مأموریت بنیادی شکست خورد. شورای امنیت قطعنامه ای معقول برای تمدید تحریم های تسلیحاتی ۱۳ ساله علیه ایران را رد کرد تا برای اولین بار در یک دهه گذشته، مسیر را برای این که اصلی ترین حامی تروریسم دولتی بتواند بدون محدودیت های ملل متحد به خرید و فروش سلاح های متعارف کند هموار کرد. قصور شورای امنیت در اقدام قاطع برای دفاع از صلح و امنیت بین المللی قابل توجیه نیست.»

شورای امنیت درخواست های مستقیم بسیاری از کشورهایی در خاورمیانه را که خشونت ایران آنها را به خطر می اندازد جهت تمدید این تحریم های تسلیحاتی نادیده گرفت. ملل عرب و اسرائیل قویاً از تمدید این تحریم ها حمایت می کردند. هفته گذشته، ۶ عضو شورای همکاری خلیج فارس با یک دیگر متحد شده و از شورای امنیت خواستند این تحریم ها را تمدید کند. اسرائیل نیز از این شورا خواست همین کار را انجام دهد تا ایران نتواند زرادخانه تسلیحاتی اش را توسعه داده و آن را نوسازی کند. این کشورها می دانند که در صورت انقضای این تحریم ها ایران هرج و مرج و ویرانی بیشتری به بار خواهد آورد، اما شورای امنیت آنها را نادیده گرفت.

ایالات متحده هرگز دوستانش در خاورمیانه را که انتظار بیشتری از شورای امنیت داشتند رها نخواهد کرد. ما به تلاش خود ادامه خواهیم داد تا اطمینان پیدا کنیم این رژیم تروریستی از آزادی برای خرید و فروش سلاح هایی که قلب اروپا، خاورمیانه و فراسوی آن را تهدید می کنند برخوردار نخواهد بود.

واکنش ایران

«مجید تخت روانچی»، نماینده ایران در ملل متحد نیز در بیانیهای اقدامات ضد ایرانی آمریکا را محکوم کرد. در این بیانیه آمده است:

«طی سالیان متمادی، آمریکا با سوء استفاده از عضویت دائم خود در شورای امنیت، تلاش کرده است ایران را تهدیدی علیه صلح و امنیت بین‌المللی جلوه دهد و برای اعمال تحریم علیه آن تلاش نماید. یک نمونه آشکار، پیشنهاد کنونی آن برای تحمیل تحریم‌های تسلیحاتی جامع و نامحدود بر کشور من است. آیا هیچ استدلال حقوقی درست یا قرائن عینی امنیتی برای چنین اقدامی وجود دارد؟ آیا واردات و صادرات سلاح از ایران می‌تواند تهدید علیه صلح و امنیت بین‌المللی تلقی شود؟ و اساساً هدف غائی ایالات متحده از این اقدام چیست؟»

او در ادامه به توضیح درباره سیاست‌های ضد ایرانی آمریکا در منطقه و اقدام این کشور در صدور تسلیحات پرداخته و تصریح کرده است:

«تنها در شش کشور همسایه ایران در منطقه خلیج فارس، آمریکا ۵۰ هزار نیرو به همراه ۳۰۰ هواپیمای نظامی، یک ناو هواپیمابر و دهها ناوچه مستقر کرده و چهار مقر فرماندهی مرکزی برای نیروهای زمینی، هوایی، دریایی و نیروهای ویژه خود ایجاد نموده است. از ۴۰ پایگاه نظامی غربی در خاورمیانه، ۲۹ پایگاه آن متعلق به آمریکا است. چنین حجم وسیعی از استقرار نیرو، این منطقه را به بزرگترین مرکز تجمع نیروهای نظامی خارجی در جهان تبدیل کرده است.

حال اجازه دهید به اشتباهات سیری‌ناپذیر آمریکا برای صدور تسلیحات به این منطقه و تشنگی مفرط متحدین منطقه‌ای آن برای واردات سلاح اشاره کنم.

عربستان سعودی با واردات ۱۲ درصد از کل تسلیحات صادراتی جهان از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹، بزرگترین واردکننده تسلیحات در جهان بوده که ۷۵ درصد آن، تسلیحات وارداتی از آمریکا است. برای نمونه، من معامله تسلیحاتی ۱۱۰ میلیارد دلاری آمریکا با عربستان در سال ۲۰۱۷ را یادآوری می‌کنم که ترمپ رئیس‌جمهور آمریکا آن را «بزرگترین سفارشی که تا کنون انجام شده»، توصیف کرد. از لحاظ هزینه‌های نظامی، عربستان سعودی در سال ۲۰۱۸ رتبه سوم و در سال ۲۰۱۹ رتبه پنجم را در کل کشورهای جهان داشته و در این سال ۸ درصد از تولید ناخالص داخلی خود را به هزینه‌های نظامی تخصیص داده است که بالاترین رقم در جهان است. عربستان سعودی با فاصله بسیار زیاد نه تنها بزرگترین هزینه‌کننده نظامی در خاورمیانه است بلکه به شدت نیز به نوسازی و گسترش نیروهای نظامی خود ادامه می‌دهد. طبق گزارش مؤسسه سیپری، این کشور «بزرگترین زرادخانه تسلیحات پیشرفته» در میان کشورهای خلیج فارس را دارد.

اما وضعیت ایران از نظر خریدهای نظامی چگونه است؟ بین سالهای ۱۹۹۴ تا ۲۰۱۸، واردات سلاح توسط ایران به میزان قابل توجهی کاهش یافت. طبق گزارش سیپری، «در این مدت میزان واردات تسلیحات ایران در مقایسه با دیگر دولتهای خاورمیانه نسبتاً اندک بود». بین سالهای ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۹، رتبه ایران از نظر میزان واردات سلاح در جهان، ۵۷ بود. هزینه نظامی ایران در سال ۲۰۱۹ یک پنجم عربستان بود و ایران تنها ۲.۳ درصد تولید ناخالص داخلی خود را صرف هزینه‌های نظامی کرده که ۳.۵ برابر کمتر از عربستان سعودی است.»

نماینده ایران در ملل متحد، در بخش دیگری از این بیانیه درباره اقدام آمریکا برای استفاده از مکانیسم ماشه (یا مکانیسم بازگشت خودکار تحریم‌ها) جهت احیای تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران هشدار داد. او تأکید کرد:

«تحمیل هرگونه تحریم یا محدودیت از سوی شورای امنیت بر ایران با پاسخ سخت ایران مواجه خواهد شد و در این خصوص گزینه‌های ما محدود نیست و امریکا و هر موجودیت دیگری که احتمالاً به آن کمک کند یا به رفتار غیرقانونی آن تن در دهد، مسؤولیت کامل اقدامات خود را بر عهده خواهد داشت.

این هفته، امریکا مصرانه خواستار رأی‌گیری شورای امنیت دربارهٔ دومین پیش نویس قطعنامهٔ خود شد با این که پیشاپیش می‌دانست چنین قطعنامه‌ای از حمایت اعضای شورا برخوردار نیست. سؤال این است که چرا این کشور به چنین اقدامی دست می‌زند؟

چون امریکا، بر اساس محاسبات نادرست خود، می‌خواهد از این اقدام به عنوان بهانه‌ای برای تحقق هدف نهائی خویش که همانا نابودی دائمی برجام از طریق به کارگیری مکانیسم ماشه است، استفاده نماید در حالی که به عنوان یک کشور غیر عضو برجام، امریکا صلاحیت لازم برای استفاده از مکانیسم ماشه را ندارد.»

واکنش انگلیس

نمایندگی انگلیس در ملل متحد نیز در بیانیه‌ای ضمن تکرار ادعاها علیه ایران دلایل خود برای رأی ممتنع به قطعنامهٔ امریکا را ذکر کرده است. متن کامل این بیانیه به شرح زیر است:

«ما مکرراً نگرانی‌های خودمان را دربارهٔ رفتارهای بی‌ثبات‌کنندهٔ ایران در منطقه، از جمله رفتارهای این کشور در انتقال سلاح به یمن، لبنان، سوریه و عراق با نقض قطعنامهٔ ۲۲۳۱ را ابراز کرده‌ایم.

بر همین اساس، ما نیز با نگرانی‌های مطرح‌شده توسط برخی از اعضای شورا دربارهٔ انقضای محدودیت‌های تسلیحاتی موجود علیه ایران در ماه اکتوبر، هم‌نظریم. وزرای خارجهٔ ۳ کشور اروپائی [طرف برجام] به صراحت گفته‌اند که منقضی شدن این محدودیت‌ها پیامدهای مهمی برای امنیت و ثبات منطقه خواهد داشت.

پادشاهی متحدهٔ انگلیس به این قطعنامه رأی ممتنع داد زیرا مشخص بود که از حمایت شورا برخوردار نیست و مبنائی برای رسیدن به اجماع فراهم نمی‌آورد. با وجود این، ما آمادهٔ همکاری با اعضای شورا و طرف‌های برجام جهت یافتن راهی رو به جلو هستیم که بتواند حمایت شورا را جلب کند.

پادشاهی متحدهٔ انگلیس سرسختانه به برجام و تلاش برای جلوگیری از ساخت سلاح هسته‌ای توسط ایران متعهد است. ما با همکارانمان در فرانسه و آلمان، متعهدیم به اینکه در راستای تمایلمان برای بازگرداندن ایران به پایبندی برجام مذاکراتمان در چارچوب «مکانیسم حل و فصل اختلافات برجام» را پیش ببریم.

ما با تلاش برای بازگشت خودکار تحریم‌ها (از طریق مکانیسم ماشه) که با تلاش‌های فعلی‌مان برای حفظ برجام ناسازگار است مخالفیم.»

واکنش روسیه

نمایندگی روسیه در ملل متحد در بیانیه‌ای اقدام امریکا را نقض قطعنامهٔ ۲۲۳۱ شورای امنیت توصیف کرد و گفت که به آن رأی مخالف داده است.

در این بیانیه آمده است:

«هیأت روسیه به پیش‌نویس قطعنامهٔ شورای امنیت در خصوص «تحریم تسلیحاتی» علیه ایران که امریکا آن را پیشنهاد داده بود، رأی مخالف داد.

ما همواره به تلاش‌ها جهت تحمیل «تحریم‌های تسلیحاتی» علیه ایران از طریق شورای امنیت ملل متحد مخالفیم. رویهٔ تأیید مورد به مورد انتقال سلاح به داخل ایران یا خارج از این کشور در قطعنامهٔ ۲۲۳۱ شورای امنیت نه ارتباطی به

حق ایران برای توسعه برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای داشته و نه مشروط به هیچ شرط دیگری بوده است. این رویه از آغاز موقت بوده و دقیقاً برای یک دوره ۵ ساله معرفی شده و هرگز قرار نبوده تمدید شود. ما کماکان بر اساس این فرضیه عمل می‌کنیم که هیچ دلیل حقوقی و یا دلایل دیگر برای تجدیدنظر در چنین رویکردی وجود ندارد.

علاوه بر این، پیشنهاد امریکا نقض آشکار ضمیمه «ب» قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت است که صراحت دارد تنها روش مشروع برای تجدیدنظر در تقویم زمانی مربوط به نظام فوق‌الذکر برای انتقال سلاح، تصمیم متفق‌القول کمیسیون مشترک برجام است. امریکا با توجه به خروج عاقدانه‌اش از این توافق در سال ۲۰۱۸ که هیچ‌گاه هم آن را پنهان نکرد حق خود برای استفاده از این ابزار را از دست داد.»

میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی مستقر در وین هم در توییتر به این موضوع واکنش نشان داد:

«تلاش امریکا برای تمدید تحریم‌های تسلیحاتی علیه ایران شکست خورد. کاملاً قابل پیش‌بینی بود. این تلاش، بی‌اساس بود. کسانی که در این زمینه نگرانی‌هایی مطرح می‌کنند نباید مبالغه به خرج دهند. فقط به یاد بیاورید: قبل از سال ۲۰۱۰ هیچ تحریم [تسلیحاتی علیه ایران] در کار نبود و هیچ فاجعه‌ای رخ نداد. الان هم اتفاقی نمی‌افتد.»

واکنش چین

چین هم در بیانیه‌اش ضمن تأکید بر پایبندی به برجام به امریکا یادآوری کرده که زورگویی شکست خواهد خورد. در این بیانیه آمده است:

«امروز شورای امنیت ملل متحد، پیش‌نویس قطعنامه امریکا علیه ایران را رد کرد. این نتیجه بار دیگر نشان می‌دهد که یکجانبه‌گرایی از هیچ حمایتی برخوردار نیست و زورگویی شکست می‌خورد. هر تلاشی برای بالاتر قرار دادن منافع شخصی نسبت به منافع مشترک جامعه بین‌المللی به بن‌بست خواهد خورد.

اکثریت قاطع اعضای شورای امنیت بر این باورند که باید از برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ دفاع کرده و آنها را اجراء کرد. امریکا که دیگر جزو طرف‌های مشارکت‌کننده در برجام نیست از هیچ حقی برای درخواست از شورای امنیت جهت فعال کردن مکانیسم ماشه برخوردار نیست. اگر امریکا بر این اصرار بورزد، تلاشش محکوم به شکست است.»

نماینده امریکا در ملل متحد

«کلی کرافت»، نماینده امریکا در ملل متحد گفت که دولت این کشور در روزهای آینده تلاش خواهد کرد با استفاده از مکانیسم ماشه تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران را احیاء کند.

او گفت: «در روزهای آتی وعده خود برای استفاده از مکانیسم بازگشت خودکار تحریم‌ها (مکانیسم ماشه) برای احیای تحریم‌ها علیه ایران را پی خواهیم گرفت.»

کرافت همچنین گفت: «امروز که اکثریت اعضای شورای امنیت به ایران برای خرید و فروش تمامی انواع سلاح‌های متعارف چراغ سبز نشان دادند امریکا ناخرسند است اما غافلگیر نشده است. قصور امروز شورای امنیت هرگز در خدمت صلح یا امنیت نخواهد بود، بلکه به درگیری‌های بیشتر دامن خواهد زد و ناامنی‌های بیشتر ایجاد خواهد کرد.»

واکنش المان

نماینده المان در ملل متحد در بیانیه‌ای بر تعهد برلین به پایبندی به برجام تأکید کرده و از طرف دیگر به تکرار ادعاهایی درباره ایران پرداخته است. در این بیانیه آمده است:

«المان به اجرای کامل قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت که برای تأیید برجام صادر شده متعهد است. ما به همراه فرانسه و پادشاهی متحده انگلیس، به رغم دشواری‌های ایجادشده توسط خروج امریکا از برجام در می ۲۰۱۸ و عدم پایبندی سیستماتیک ایران به تعهدات کلیدی‌اش از جولای ۲۰۱۹، سرسختانه برای حفظ برجام تلاش کرده‌ایم و به تلاش‌هایمان در این زمینه ادامه خواهیم داد. ما به برجام پایبندیم و از ایران می‌خواهیم تمامی اقدامات مغایر با این توافق را به عقب برگردانده و بدون تأخیر به پایبندی کامل به این توافق برگردد.

همزمان، ما بشدت درباره رفتارهای ایران در منطقه نگرانیم. از زمان تصویب قطعنامه ۲۲۳۱، ایران مکرراً مفاد مربوط به تحریم‌های تسلیحاتی شورای امنیت را به طرق مختلف از جمله با ارسال سلاح به یمن، لبنان، سوریه و عراق نقض کرده است. بنابراین، ما با نگرانی‌های مطرح‌شده از جانب برخی از اعضای شورای امنیت درباره انقضای تحریم‌های مربوط به سلاح‌های متعارف علیه ایران موافقیم. وزرای خارجه تروئیکای اروپایی به صراحت گفته‌اند که انقضای این محدودیت‌ها برای امنیت و ثبات منطقه تبعات منفی خواهد داشت.

با این وجود، المان به این قطعنامه رأی ممتنع داد زیرا این قطعنامه به ما برای حل موثر مخاطرات مشخص‌شده در بالا و بهبود امنیت و ثبات در منطقه کمک می‌کند. مشخص بود که این پیش‌نویس قادر به جلب حمایت شورای امنیت نخواهد بود. ما معتقدیم که برای یافتن راهی که مورد قبول اعضای شورای امنیت باشد و بتواند پاسخ‌های مناسبی برای مقابله با دشواری‌های ناشی از انقضای این تحریم‌ها فراهم آورد به زمان و رایزنی‌های بیشتری نیاز است.»

واکنش فرانسه

فرانسه نیز همانند دو کشور اروپایی دیگر ضمن ابراز نگرانی از آنچه رفتارهای ایران در منطقه خوانده شده بر پایبندی به برجام تأکید کرده است. در متن بیانیه هیأت نمایندگی فرانسه چنین آمده است:

«فرانسه بار دیگر بر تعهد خود به حفظ برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ این شورا که این توافق را تأیید کرد تأکید می‌کند. از آنجا که ما به برجام متعهدیم، به شدت از نقض تعهدات هسته‌ای ایران ذیل این توافق نگرانیم. ما از ایران می‌خواهیم تمامی اقدامات مغایر با برجام را بدون تأخیر به عقب برگرداند و ما به تلاش‌های مستمر خود در چارچوب مکانیسم حل و فصل اختلافات در برجام برای بازگرداندن ایران به پایبندی کامل برجام ادامه خواهیم داد.

ما بشدت از رفتارها بی‌ثبات‌کننده ایران در منطقه نگرانیم که از آن جمله می‌توان به نقض مفاد مربوط به سلاح‌های متعارف در قطعنامه ۲۲۳۱ از طریق انتقال سلاح به یمن، لبنان، سوریه و عراق و همچنین بازیگران غیردولتی اشاره کرد. بر همین اساس، انقضای تحریم‌های ملل متحد در خصوص سلاح‌های متعارف که توسط قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت پایه‌گذاری شده و اکتوبر سال جاری به پایان می‌رسد، می‌تواند تبعات جدی برای امنیت و ثبات منطقه داشته باشد. با وجود این فرانسه به پیش‌نویس قطعنامه پیشنهادی رأی ممتنع داد زیرا این قطعنامه محتوی پاسخ مناسب به دشواری‌های ناشی از انقضای این تحریم‌ها نبود؛ ضمناً آنکه این قطعنامه بنا به این دلیل که قادر به جلب حمایت اعضای شورا نیست و فاقد مبانی لازم برای رسیدن به اجماع بر سر آن است احتمالاً قادر به پیشبرد امنیت و ثبات در منطقه نیز نخواهد بود.»